Školní vzdělávací program školního klubu
při Základní škole, Chrast, okres Chrudim

I. Identifikační údaje školy

název: Základní škola, Chrast, okres Chrudim
U Pošty 5, 538 51, Chrast

IČO: 701 56 778

Ředitel školy: Mgr. Lenka Budínská, reditelna@skola-chrast.net

Kontakty: tel.: +420 469 667 195
e-mail: reditelna@skola-chrast.net
www.škola-chrast.net
školní klub: 777 443 936

Zřizovatel školy: Město Chrast
Náměstí 1, Chrast, 538 51
starosta: Ing. Vojtěch Krňanský

Platnost dokumentu od: 16. 5. 2019

Datum: 16. 5. 2019

Podpis ředitelky: Mgr. Lenka Budínská, ředitelka školy
Razítko školy:

II. Konkrétní cíle vzdělávání

- Hlavním cílem vzdělávání ve školním klubu je rozvíjení dovedností, vědomostí a postojů potřebných k životu ve společnosti.

Cílem je:

- rozvíjet osobnost žáka, především v získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí při různých činnostech a aktivitách ve školním klubu
- rozvíjet praktické dovednosti a vědomosti žáka při zájmových činnostech a přípravě na vyučování a rozvíjet schopnost předávat své poznatky ostatním žákům
- naučit žáky řešit problémové situace a respektovat názory ostatních žáků a rozvíjet vzájemnou komunikaci mezi žáky
- utvářet vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnickým skupinám a náboženstvím
- pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod
- naučit žáka zásadám slušného chování k vrstevníkům a dospělým lidem a vzájemné toleranci
- utváření kladného vztahu k přírodě a její ochrany a získávání nových poznatků o životním prostředí
- dodržování bezpečnosti a ochraně zdraví
- aktivní spolupráce s rodinami žáků

III. Délka, formy, obsah a časový plán vzdělávání

1. Délka vzdělávání

Školní klub je určen pro žáky 2. stupně ZŠ, přihlásit se mohou i žáci 1. stupně, pokud nejsou přihlášeni do školní družiny. Vzdělávání ve školním klubu je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. V případě zájmu je možné poskytovat školní klub i o prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitelka školy činnost školního klubu v době prázdnin přerušit. Na vedlejší prázdniny činnost školního klubu nabízíme při počtu 7 a více přihlášených žáků.

2. Formy vzdělávání

Vzdělávání ve školním klubu se uskutečňuje zejména těmito formami:

- pravidelnými činnostmi včetně možnosti přípravy na vyučování - každodenní činnost v rámci školního klubu, která vychází z týdenní skladby aktivit konaných ve školním klubu (zpěv, tanec, výtvarné techniky, práce s různým materiálem, cvičení s nářadím a náčiním, sportovní aktivity, soutěže)
- příležitostnými činnostmi včetně možnosti přípravy na vyučování - kulturní vystoupení, besídky, karneval, dětský den, sportovní hry, výlety, exkurze, pracovní dílny, projektové dny apod. Tyto činnosti jsou následně zahrnuty do měsíčního plánu školního klubu
- využitím otevřené nabídky spontánních činností - tyto činnosti zahrnují hry, pobyt venku, individuální práce žáků a klidové činnosti, poslech, četba, volné malování a tvoření, rozhovor s vychovatelkou a žáky, diskuse

- přípravou na vyučování - spolupráce s učiteli, zábavné interaktivní vzdělávací hry, vzdělávací programy na PC, kvízy, hádanky, doplňovačky, rébusy, didaktické hry a smyslové hry, tematické vycházky, besedy, rozvíjení jemné motoriky, domácí úkoly si žák může v ŠK vypracovat po dohodě p. vychovatelky se zákonnými zástupci (v době od 15:00hod)
- odpočinkovými – relaxačními činnostmi - poslech, četba, sledování pohádek, stolní a společenské hry, volné malování, vypravování, aktivní odpočinek, relaxační odpočinek, pobyt venku
- individuální prací – zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání žáků
- osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro žáky- tyto aktivity vedou k prevenci rizikového chování a výchově k dobrovolnictví
- kroužky dle aktuální roční nabídky

3. Obsah a časový plán vzdělávání

Časová dotace pro jednotlivé formy činností vychází z jejich specifik a zaměření. Pravidelná činnost kroužků ŠK probíhá ve všech školních dnech podle aktuálního rozvrhu.

Vzhledem k proměnlivosti organizační struktury školního klubu je časový plán rozpracován vždy na jeden školní rok, tj. od září do června. Roční cyklus je průběžně doplňován a obměňován, kreativně reaguje na měnící se podmínky, propojuje a přesouvá témata.
Zájmové vzdělávání ve ŠK probíhá formou pravidelných činností přihlášených účastníků podle stanoveného programu.
Z důvodu vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí se také využívá forma individuální práce. Příležitostně se také využívá forma besídek a soutěží.

Metody a formy práce

- výklad
- skupinová práce
- komunitní kruh
- dramatizace
- vyprávění
- beseda
- rozhovor
- spolupráce se zákonnými zástupci a veřejností
- kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
- praktické dovednosti (kresba, malba, koláž, práce s přírodninami, vystřihování, lepení, práce s netradičním materiálem)
- poznávání rostlin a živočichů, přírodnin
- sportovní soutěže
- vědomostní soutěže
- hry

– pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, námětové, didaktické

- relaxace
- pohybové aktivity
- práce s informacemi
- diskuse

– kroužky

- ekologická činnost (sběr papíru, třídění odpadu)
- příprava velikonočního a vánočního jarmarku
- výpravy do přírody a nedalekého okolí

4. Délka a časový plán vzdělávání

Vzhledem k proměnlivosti organizační struktury školního klubu je časový plán rozpracován vždy na jeden školní rok, tj. od září do června. Podrobnější rozpracování aktivit je v měsíčních plánech. Roční cyklus je průběžně doplňován a obměňován, kreativně reaguje na měnící se podmínky, propojuje a přesouvá témata.

ŠK navazuje na vzdělávací oblasti probírané v rámci ŠVP ZV.

PODZIM: - seznámení s vnitřním řádem ŠK, s bezpečností v budově školy i mimo ni (tělocvična, chodby, učebny, apod.)
- nábor žáků a zahájení činností zájmových kroužků
- Okresní kolo přeboru škol v šachu
- práce s přírodninou
- výzdoba místnosti ŠK
- vědomostní hry, četba knih a časopisů, skládání puzzlů,
- práce s PC, s tablety a stavebnicemi
- „Hallowenská noc“ – spaní ve školním klubu

ZIMA - připomenutí zvyků a tradic Vánoc (adventu)
- výroba vánočních dárků a přáníček
- výroba prodejních věcí na Adventní jarmark
- vánoční besídka posezení s cukrovím
- výroba dárků k zápisu do prvních tříd
- luštění křížovek, Sudoku, osmisměrek a rébusů
- uspořádání šachového turnaje během šachového kroužku
- zimní radovánky na školním pozemku (dle počasí)
- práce s PC a tablety, stavebnicemi
- uspořádání karnevalu

JARO : - svátky jara – velikonoce (zvyky a tradice)

- velikonoční výzdoba klubu a dekorace

- čarodějnice – připomenutí tradice
- rozvoj čtenářské gramotnosti, účast na školním čtenářském maratonu
- bezpečnosti silničního provozu, pravidla (ochrana dětí před úrazy)
- Generační turnaj v šachách
- Přebor ZŠ v šachu
- výroba prodejních věcí na Velikonoční jarmark

LÉTO: - ukončení činnosti zájmových kroužků – závěrečné zhodnocení
- sportovní hry a postřehové závody na pozemku u školy
- připravujeme se na prázdniny (druhy uzlů, ohnišť, Morseova abeceda, orientace v lese)
- počítačové hry a turnaje, luštění osmisměrek a křížovek
- jak se chovat o prázdninách - předcházení úrazům

5. Formy vzdělávání

Veškeré činnosti školního klubu jsou založeny na hrách, které přinášejí žákům nové informace, znalosti, dovednosti a zážitky.

Zájmové vzdělávání ve ŠK probíhá formou pravidelných činností přihlášených účastníků podle stanoveného programu. Z důvodu vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí se také využívá forma individuální práce. Příležitostně se také využívá forma besídek a soutěží.

6. Obsah vzdělávání

Zájmové aktivity se **sportovním zaměřením**:

Druhy činností:

- florbal
- futsal
- míčové hry

- gymnastika
- aerobik
- skákání přes gumu a švihadlo

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvoj obratnosti, vytrvalosti, rychlosti a síly
- podporování zdravé soutěživosti
- dodržování pravidel kolektivních her
- osvojení si relaxační činnosti formou pohybové aktivity
- všestranný rozvoj žáka a respektování jeho individuálních schopností

Obsah činnosti:

- míčové hry
- závodivé hry
- základy florbalu a futsalu
- základy vybíjené
- posilování
- cvičení na nářadí
- relaxační aktivity

Zájmové a sebevzdělávací aktivity s **výtvarným a praktickým zaměřením**:

Druhy činností:

- rukodělný kroužek (Tvořílek)

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie
- podpořit kladný vztah k výtvarným a praktickým činnostem
- vést k přesnosti, trpělivosti a vytrvalosti
- seznámení se s řadou řemeslných a rukodělných technik
- poznání široké škály materiálů, jejich vlastností a postupů práce s nimi
- dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny

Obsah činnosti:

- práce s přírodními materiály
- malba na sklo
- práce s papírem, kartonem
- tradiční práce vánoční, velikonoční
- příprava občerstvení k příležitostným akcím ve škole
- výzdoba školy

Zájmová a sebevzdělávací aktivita s **logickým zaměřením**:

Druh činnosti:

- šachový kroužek

Výchovně vzdělávací cíle:

- vést k trpělivosti a vytrvalosti
- zvládnutí základních technik hry
- podporování zdravé soutěživosti

Obsah činnosti:

- základní postavení figurek na šachovnici
- základní chod figurek
- pojem šach, mat a pat
- historie šachové hry
- zásady vedení šachové partie
- teorie zahájení šachové partie
- kombinace ve střední hře
- zásadní koncovky
- zápis šachové partie
- strategie a taktika v šachové partii
- řešení šachových problémů

Zájmové a sebevzdělávací aktivita s **mediálním zaměřením:**

Druh činnosti:

- práce na PC a tabletech

Výchovně vzdělávací cíle:

- Stanovit hygienická pravidla při práci s PC
- Osvojit si zásady šetrného a bezpečného zacházení s počítačovou technikou
- sběr, třídění a zpracování informací a jejich následná publikace

Obsah činnosti:

- práce s informacemi
- práce na PC

Zájmové a sebevzdělávací aktivita s **jazykovým zaměřením**:

Druh činnosti:

- rozvoj znalostí a dovedností v cizím jazyce

Výchovně vzdělávací cíle:

- seznámení s cizím jazykem
- seznámení s výslovností cizího jazyka
- zvládání základních slovíček a gramatiky

Obsah činnosti:

- práce se slovíčky
- konverzace

7. Popis materiálních podmínek

Činnost ŠK probíhá v předem určených prostorech školy – v samostatné místnosti pro ŠK, která splňuje požadavky na prostředí stanovené vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých v platném znění. Jedná se zejména o bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty, dostatek prostoru, přiměřené vybavení odpovídajícím nábytkem a dalším zařízením. Využívány jsou také tělocvičny a venkovní areál školy. Prostory ŠK splňují estetická kritéria, výzdoba je obměňována a sleduje práce účastníků dle ročních období a dalších aktuálních výsledků. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s vybavením.

8. Personální podmínky

Ve školním klubu pracuje na hlavní úvazek jeden pracovník s pedagogickým vzděláním. Vedoucí kroužků jsou pedagogové nebo externisté.

9. Popis ekonomických podmínek

ŠK je školské zařízení, které je organizační součástí ZŠ Chrast. Účast ve ŠK je zpoplatněna dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání č. 74/2005 Sb v platném znění.

Školní klub je zpoplatněn jednorázovým paušálním poplatkem za celý rok. Vybrané peníze jsou použity na provozní náklady a dále na dovybavení školního klubu potřebnými pomůckami.

10. Bezpečnost práce

Pro činnost ŠK platí stejná ustanovení o BOZP jako v době vzdělávání. Pokud ŠK využívá pro svoji činnost odborné učebny (tělocvična, kuchyňka), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci jsou na začátku školního roku poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden

v třídní knize. V TK školního klubu jsou průběžně zaznamenávána poučení o bezpečném chování během školního roku.

Bezpečnému působení v rámci ŠK napomáhá:

- neustálý dohled pedagoga volného času
- vhodná struktura činnosti
- zdravé prostředí užívaných prostor (vhodné vybavení, odpovídající světlo, teplo, čistota, větrání, hygienické vybavení)
- bezpečné pomůcky
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci
- přiměřenost činností vzhledem k věku žáků
- ochrana před násilím a dalšími patologickými jevy
- včasná informovanost, plánování činnosti a vlastní podíl žáků na činnostech

11. Délka a časový plán vzdělávání

Časová dotace pro jednotlivé formy činností vychází z jejich specifik a zaměření. Pravidelná činnost kroužků ŠK probíhá ve všech školních dnech podle aktuálního rozvrhu.

12. Při naplňování obsahu vzdělávání jsou rozvíjeny tyto kompetence:

kompetence k učení
- necháváme žáky čas na dokončení započaté práce
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- vedeme žáky k sebehodnocení
- učíme realizovat vlastní nápady

kompetence k řešení problémů
- vytváříme podmínky pro rozeznávání správných a chybných řešení
- vedeme žáky k samostatnosti
- podporujeme kolektivní práci
- společně řešíme problémové situace a konflikty mezi žáky
- vedeme žáky k překonání obtíží při dokončování činností

kompetence komunikativní
- učíme žáky vhodně komunikovat s vrstevníky i dospělými
- vytváříme situace pro vyjadřování vlastního názoru žáků
- zapojujeme žáky do diskuze
- dbáme na vhodné formulování myšlenek, sdělení, otázek

kompetence sociální a interpersonální

- podněcujeme žáky k vzájemné spolupráci
- učíme rozpoznávat vhodné a nevhodné chování
- vedeme žáky k dodržování dohodnutých pravidel
- vytváříme příjemnou atmosféru ve skupině

kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnosti
- učíme žáky uvědomovat si svá práva a povinnosti
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých

kompetence k trávení volného času

- učíme žáky smysluplně trávit volný čas, orientovat se v možnostech jeho využití
- učíme žáky vybírat zájmové činnosti podle dispozic

13. Hodnocení žáka ve ŠK má především motivační charakter. Vychovatelka ŠK hodnotí žáka ústně, případně formou diplomů, pochval a ocenění. Hodnocení ovlivňuje: • posouzení přístupu žáka k práci v kolektivu • způsob samostatné práce • snaha o zapojení se do dění a života ve ŠK • kreativita • schopnost komunikace • osvojení si poznatků, míra zručnosti žáka dle jeho možností

IV. Podmínky přijímání uchazečů

ŠK je určen pro žáky II. stupně a dále pro žáky 1. - 5. ročníku Základní školy, Chrast, okres Chrudim, kteří nejsou přihlášeni do školní družiny.
O přijímání žáků do školního klub rozhoduje ředitelka školy, a to na základě údajů v písemné přihlášce. Školní klub se naplňuje do počtu 84 žáků.

V. Průběh a ukončení vzdělávání

Provoz školního klubu
- před zahájením školního vyučování: od 6.00 do 7.45 hod.
- po skončení školního vyučování: od 11.20 do 16.30 hod., v pátek do 16.00 hod.

Maximální počet přítomných žáků ve školním klubu je 30 žáků.
Školní klub realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování, zejména výše uvedenými vzdělávacími formami.
Žáci odcházejí do školního klubu ihned po skončení vyučování, popřípadě po obědě.
Žáci odcházejí ze školního klubu na základě podmínek odchodů uvedených v písemné přihlášce, v případě jakékoliv změny je nutné písemné zdůvodnění od zákonného zástupce žáka.
Žák je do školního klubu přihlášen pouze na jeden školní rok a zákonný zástupce v případě zájmu musí v novém školním roce vyplnit novou přihlášku do školního klubu.
Změna nebo ukončení vzdělávání ze strany zákonného zástupce je možné pouze písemnou odhláškou obsahující jméno, příjmení a datum narození žáka a datum ukončení vzdělávání.
V případě opakovaného hrubého porušování Vnitřního řádu školního klubu a školního řádu ze strany žáka nebo v případě neplacení úplaty za zájmové vzdělávání může ředitelka školy ukončit docházku žáka do školního klubu i během školního roku. O ukončení vzdělávání dle věty předchozí informuje ředitelka školy písemně a prokazatelně zákonného zástupce žáka.

VI. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči,

souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním, zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).
Vychovatelka školního klubu vytváří takové podmínky pro činnost, aby se žák cítil dobře, neměl pocit, že je vyčleňován z kolektivu a měl možnost zapojit se do všech nabízených aktivit, které ŠK nabízí
Vychovatelka ŠK dbá na rozvoj osobnosti žáka, charakter jeho znevýhodnění a vycházejíc z těchto skutečností snaží se o jeho maximálně možné začlenění do činností školního klubu.
Prostory, které jsou k činnostem využívány, jsou bezbariérové, umožňující hladký přesun.
V případě potřeby využívá vychovatelka školního klubu poradenské pomoci školy, spolupracuje se speciálními pedagožkami, výchovnou poradkyní, metodičkou prevence aj.
Vychovatelka ŠK spolupracuje se zákonnými zástupci a snaží se minimalizovat míru znevýhodnění žáků. Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných žáků. Ve ŠK je dostatečný prostor pro podporu mimořádně nadaných žáků. Zde se jejich talent a nadání rozvíjí přirozenou, nenásilnou formou a vedoucí ŠK má možnost další prezentace a propagace talentů na půdě školy i na veřejnosti (vystoupení, výstavy, soutěže aj.).
Dle stupně a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků v doporučených podpůrných opatřeních budou žáci začleňováni do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti. Při výběru činností ve ŠK, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na podpůrná opatření ŠPZ (např. zajištění asistenční služby, změna organizace činností, atd.) . V případě potřeby ŠK naváže spolupráci s odbornými pracovišti.
Speciální vzdělávací potřeby žáků ŠK řeší s maximální vstřícností a s ohledem na konkrétní potřebu žáka.

VII. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek

1. Materiální podmínky

Školní klub je umístěn v budově základní školy v samostatné místnosti. ŠK využívá hygienické zázemí a šatnu školy, k odkládání aktovek slouží lavičky na chodbách. Místnost školního klubu je vybavena novým nábytkem a v odpočinkové části i kobercem a sedacími vaky, žáci k dispozici velké množství výtvarných a pracovních potřeb, stolních a společenských her, stavebnic, smyslových a didaktických her a dalších hraček. Žáci mohou využívat tablety se stavebnicemi pro rozvoj svých schopností a dovedností, ale i pro hru. Při aktivitách ve školním je také využívána tělocvična, počítačová učebna, hřiště v areálu školy a venkovní učebna.

2. Personální podmínky

Ve školní družině pracuje kvalifikovaná vychovatelka, která zajišťuje výchovně vzdělávací činnost.

3. Ekonomické podmínky

Za vzdělávání ve školním klubu je vybírán poplatek. Výši a způsob úplaty stanovuje ředitelka školy směrnicí ředitelky školy, která je součástí dokumentace školy. Podle § 123 odst. 4 zákona 561/2004 Sb. lze požádat o snížení nebo prominutí úplaty za školské služby. Žádost se podává písemně prostřednictvím vychovatelky ŠK nebo přímo ředitelce školy a rozhoduje o ní ředitelka školy. Bližší podmínky pro prominutí úplaty, případně pro její snížení určuje §11 Vyhlášky 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání ve znění platném k 1. 9. 2018.

VIII. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Příchod žáků do ŠK: žák přichází do školního klubu sám.

Školní klub je vybaven umyvadlem, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, nábytkem.
V místnosti je na podlaze PVC, ve druhé polovině místnosti je koberec se sedacími vaky. Prostory školního klubu jsou pravidelně větrány, každodenně uklízeny a zdi jsou malovány v časovém úseku dvou let nebo dle potřeby.
Skladba zaměstnání ve školním klubu je tvořena s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků tak, aby byla zajištěna fyzická, sociální i emocionální bezpečnost žáků. Je dbáno na správné stravovací a hygienické návyky žáků při odpoledních svačinách ve školním klubu, na pitný režim a celkovou bezpečnost při pohybu v prostorách školy a školního klubu, která je uvedena ve Vnitřním řádu školního klubu. Bezpečnost žáků je také zajištěna provozními řády, provozními řády specializovaných učeben a při pobytu na dětském hřišti se žáci řídí návštěvním a provozním řádem dětského hřiště.
Je podporována vzájemná tolerance mezi žáky a zaměstnanci školy, zákonnými zástupci a širokou veřejností. Školní klub se snaží předcházet rizikovému chování žáků a poskytuje žákům dostatek informací k zajištění maximální bezpečnosti a ochrany zdraví, šikaně a dalších patologických jevů.
Školní klub v době pobytu žáka plně zodpovídá za bezpečnost žáků, proto jsou žáci průběžně poučováni o bezpečnosti při pohybu po škole, o vhodném chování ve škole i mimo školu, vychovatelka provádí poučení před každou sportovní a pracovní aktivitou.
Vychovatelka sleduje zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění nebo úrazu neprodleně telefonicky kontaktuje zákonné zástupce žáka a domluví se s nimi na dalším postupu. Při úrazu poskytne první pomoc a provede zápis do knihy úrazů. Následně provede opatření, která povedou k odvrácení opakování úrazů - poučení ostatních žáků, zajištění odstranění možných závad na vybavení školního klubu apod. Informuje o této skutečnosti vedení školy.

ŠVP školní klubu je zveřejněn na přístupném místě školy a na webových stránkách školy v části – Školní klub a ŠVP